

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 997/2015
29.10.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца М.С. из П., чији је пуномоћник С.Л., адвокат из П., против туженог Е. АД из Б., чији је пуномоћник Д.Д., адвокат из П., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3014/13 од 30.12.2014. године, на седници одржаној 29.10.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3014/13 од 30.12.2014. године и пресуда Основног суда у Пријепољу П1 52/10 од 29.08.2013. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Пријепољу, пресудом П1 52/10 од 29.08.2013. године, одбио је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се поништи као незаконито решење директора туженог број 08-3175 од 27.05.2009. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, закључен између тужиоца и туженог, 07.07.2006. године под бројем 30-567, као и да се обавезе тужени да врати тужиоца на рад, на послове заваривача друге групе у РЈ М. у П. (став први изреке). Обавезао је тужиоца да накнади туженом трошкове поступка у износу од 235.500,00 динара (став други изреке).

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Гж1 3014/13 од 30.12.2014. године, одбио је као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Пријепољу П1 52/10 од 29.08.2013. године.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09, 36/11 и 53/13-УС), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), а у вези члана 23. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 55/14), па је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку пред нижестепеним судовима, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 399. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду од 07.07.2006. године, на радном месту КВ заваривач, II групе, РЈ М. у П.. Током новембра и децембра 2008. године, као и у периоду од јануара до маја 2009. године, тужилац је био на боловању. Дана 08.04.2009. године, од стране запослених код туженог, извршена је контрола запослених који су привремено спречени за рад, међу којима и тужиоц, тако што је запослени Г.Ј. телефонским путем контактирао тужиоца који је том приликом, на питање где се налази, одговорио да се налази у граду, а када је Г.Ј. предложио да се нађу у граду, тужилац је одговорио, да се не налази у П., већ у Н.В. код тазбине, како би преузео мелем за зарастање ожиљака од операције, која је извршена пет месеци раније. Тужени је писменим упозорењем обавестио тужиоца о постојању разлога за отказ уговора о раду, због непоштовања радне дисциплине, утврђене актом туженог као послодавца, односно понашања, због којег не може да настави да ради код туженог. Тужилац се изјаснио на писмено упозорење. Синдикална организација туженог је дала мишљење, да се ради о првом упозорењу тужиоцу и да би се блажом казном, односно опоменом позитивно деловало на његово будуће понашање у предузећу. Директор туженог је оспореним решењем од 27.05.2009. године, отказао тужиоцу уговор о раду.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужилац учинио тежу повреду радне обавезе, односно није поштовао радну дисциплину утврђену актом послодавца, тј. да је његово понашање противно тачки 4. Наредбе од 04.11.2008. године, што је довело до тога да не може да настави рад код послодавца, када се критичном приликом до 08,00 сати није јавио свом непосредном руководиоцу, што је био у обавези да учини према наредби од 04.11.2008. године, као и по члану 121. Колективног уговора туженог и члану 29. Уговора о раду закљученог између тужиоца и туженог.

Овакав закључак нижестепених судова за сада се не може прихватити као правилан, због чега су основани наводи ревизије, којима се указује приликом доношења побијане пресуде, другостепени суд учинио битну повреду парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, када се између осталог у ревизији наводи да „није било речи о контролном прегледу, односно посети лекару због изненадног погоршања“, као и да је погрешно примењено и материјално право, на који законски разлог овај суд пази и по службеној дужности, на основу одредбе члана 399. ЗПП, што је за последицу имало и да је чињенично стање непотпуно утврђено, због чега су другостепена и првостепена пресуда морале бити укинуте.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05 и 61/05), је прописано, да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Наредбом туженог од 04.11.2008. године, је прописано, да, запослени који је привремено спречен за рад, дужан је да непосредног руководиоца до осам

часова, претходно обавести о својој обавези да ће тог дана имати контролни преглед код лекара, односно посету лекару у случају изненадног погоршања здравственог стања (тачка 4). У случају да запослени било ког дана за време привремене спречености за рад није доступан на достављеном телефону или адреси, дужан је да за тај дан достави доказ да се налазио на прегледу, односно другој интервенцији у медицинским установама (тачка 5); сви одговорни (радници, руководиоци), који не спроводе наредбу, тј. кршење наредбе, сматраће се тежом повредом радне дисциплине, чије последице ће бити отказ уговора о раду (тачка 7).

Према томе, код утврђеног чињеничног стања, да је 08.04.2009. године, тужилац одговорио да се налази у граду, а затим одговорио да се налази у Н.В. код тазбине, како би преузео мелем за зарастање ожиљака од операције, која је извршена пет месеци раније, остало је нејасно зашто је био у обавези у складу са тачком 4. наредбе, да непосредног руководиоца до 8,00 часова обавести о својој обавези да ће тог дана имати контролни преглед код лекара, односно посету код лекара у случају изненадног погоршања здравственог стања, када према утврђеном чињеничном стању уопште није имао контролни преглед, односно посету лекару и тужени послодавац је из разговора са тужиоцем имао сазнање где се тужилац налази.

Из садржине оспорене одлуке туженог не произилази да је послодавац користио отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 6. Закона о раду: када запослени злоупотреби право на одсуство због привремене спречености за рад већ члана 179. став 1. тачка 3. истог закона: када запослени не поштује радну дисциплину, прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Међутим, из Наредбе на чијој повреди се заснива оспорена одлука о отказу не произилази изричито да је запосленом забрањено да током привремене спречености за рад напушта стан у коме живи осим приликом посете лекару и да у сваком случају има обавезу обавештавања непосредног руководиоца, нити је обавезан боравак у кући у сваком конкретном случају спречености за рад потребан. Стога су нејасни и недовољни разлози нижестепених судова о повреди радне обавезе и поступању тужиоцу супротно наредби туженог, јер дана 08.04.2009. године до 08,00 часова није обавестио непосредног руководиоца о одласку код лекара. Како тужилац у овом случају није био на прегледу у здравственој установи пропуштено је да се оцени правни значај и околности одсуства тужиоца од куће током привремене спречености за рад и да ли непоступање по наредби туженог за време привремене спречености за рад, односно одсуства са рада може образовати отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду. Такође, због погрешне примене члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, нису утврђене околности, ни чињенице о боравку и понашању тужиоца приликом привремене спречености за рад, нити дати довољни разлози да ли је понашање тужиоца критичном приликом било такво да не може да настави рад код послодавца. На изнети начин законски услови за отказ уговора о раду су остали спорни и нижестепене одлуке су морале бити укинуте.

У поновном поступку, првостепени суд ће поступајући по примедбама на које је указано овим решењем, ради правилне примене материјалног права утврдити разлоге привремене спречености тужиоца за рад, па ценити све околности конкретног случаја од којих зависи оцена о постојању отказног разлога

из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, те донети нову, правилну и закониту одлуку.

Како је укинута одлука о главном захтеву и предмет враћен на поновно суђење, то се укида и одлука о трошковима поступка, с обзиром на то да ће о трошковима на име састава ревизије, заједно са осталим трошковима поступка одлучити у коначној одлуци, у смислу одредбе члана 161. став 3. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредби члана 406. став 1. и 407. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**